

2040 - ODYSEJA SCAF

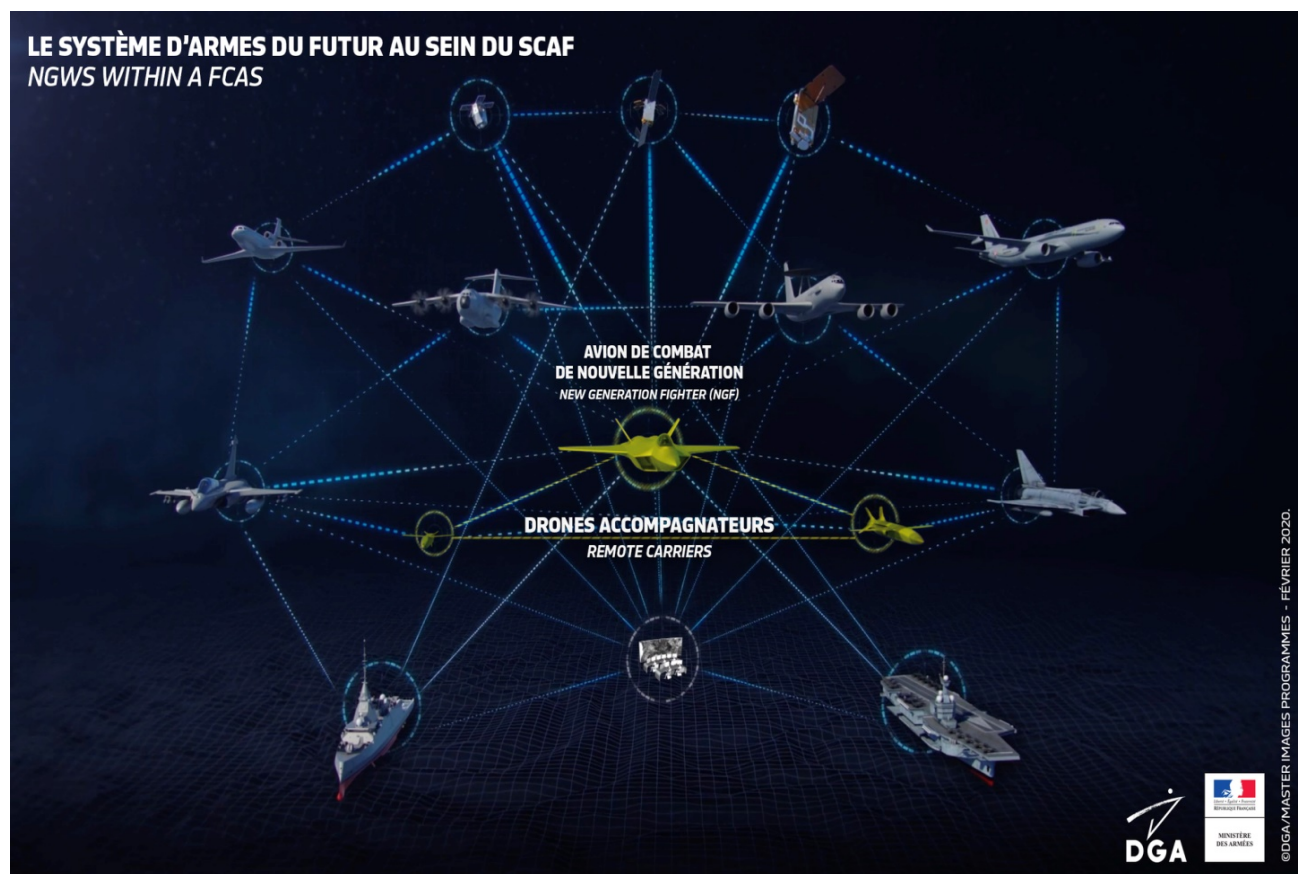
POWIETRZNY SYSTEM BOJOWY PRZYSZŁOŚCI

Sprawozdanie informacyjne pana Ronan Le Gleut i pani H  l  ne Conway-Mouret, w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych, Obrony i Sił Zbrojnych

POWIETRZNY SYSTEM BOJOWY PRZYSZŁOŚCI (SCAF) ma zasadnicze znaczenie dla odnowienia lotnictwa bojowego Francji, Niemiec i Hiszpanii na horyzoncie 2040 roku (kiedy to systemy Rafale i Eurofighter Typhoon wyjdą z użycia). To również niezbędny element w celu **zachowania strategicznej autonomii Europy oraz europejskiej obronnej bazy przemysłowej i technologicznej.**

Budowa, wraz z naszymi niemieckimi i hiszpańskimi partnerami, systemu walki powietrznej nowej generacji umożliwi nam dysponowanie najlepszymi technologiami i stawienie czoła wszelkim zagrożeniom w nadchodzących dziesięcioleciach.

Pod koniec prac misja określiła cztery główne wyzwania stojące przed programem SCAF: podjęcie na początku 2021 r. nowych kroków w celu zagwarantowania nieodwracalności programu; sprostanie wyzwaniom na lata 2040-2080 (prawdopodobny okres funkcjonowania SCAF); zapewnienie jak największej skuteczności współpracy przemysłowej poprzez uniknięcie pułapek zaistniałych w trakcie niektórych z poprzednich programów współpracy; uwzględnienie wymiaru europejskiego i istnienia konkurencyjnego programu, jakim jest *Tempest*. W stosunku do każdej z tych kwestii misja przedstawia konkretne propozycje.

1. ZAGWARANTOWANIE NIEODWRACALNOŚCI PROGRAMU SCAF PRZED KOŃCEM PIERWSZEGO PÓŁROCZA 2021 R.

SCAF to niezbędny na nadchodzące dziesięciolecia program o charakterze strukturalnym. Obecne zobowiązanie finansowe, z pierwszą umową w wysokości 65 mln EUR na wspólne studium koncepcyjne i drugą umową w wysokości 155 mln EUR na fazę 1A rozwoju demonstratora, jest nadal niewystarczające by móc zapobiec ryzyku wycofywania się w trakcie jego realizacji. Negocjacje, które doprowadziły do francusko-niemieckiego porozumienia w sprawie pierwszej fazy programu, były żmudne. Nadal konieczna jest więc czujność, aby program nie został ostatecznie wstrzymany ani by zbyt długo się opóźniał. W tym kontekście następne dwanaście miesięcy będzie miało kluczowe znaczenie dla osiągnięcia nowego porozumienia, zwłaszcza w kwestii własności przemysłowej oraz związanej z „niewykrywalnością”, a także dla przyspieszenia realizacji programu.

Propozycja nr 1: Opowiedzenie się za podpisaniem na początku 2021 r. globalnej umowy ramowej w celu dalszego rozwoju demonstratora SCAF do 2025/2026 r., a nie za szeregiem umów wymagających wielokrotnego zatwierdzenia politycznego.

Propozycja nr 2: Poprawa wzajemnego zrozumienia między trzema partnerami; określenie i opublikowanie „Wspólnej strategii przemysłowej w dziedzinie obrony”, obejmującej perspektywiczne planowanie wspólnych projektów.

Propozycja nr 3: Zachęcanie wszystkich trzech partnerów do przyspieszenia harmonogramu SCAF, tak, aby stał się on częścią pokoronawirusowych planów naprawy gospodarczej. Pozwoliłoby to na realizację programu przed 2040 r.

Propozycja nr 4: Zaproszenie partnera niemieckiego do podpisania z partnerem hiszpańskim umowy o eksporcie broni, podobnej do umowy podpisanej z Francją.

2. OPRACOWANIE TECHNOLOGII NIEZBĘDNYCH, BY PROGRAM SCAF STANOWIŁ PRAWDZIWĄ REWOLUCJĘ W 2040 R.

SCAF ma zastąpić do 2040 r. obecne systemy walki powietrznej (Rafale i Eurofighter) i pozostać w użyciu do 2080 r. lub nawet później. Szybka ewolucja technologii stosowanych w lotnictwie bojowym, ale także w dziedzinie sztucznej inteligencji, wymianie danych, chmur bojowych, elektronicznych działaniach wojennych i superszybkich rakiet, a także wysiłki podejmowane przez naszych głównych przeciwników i sojuszników w celu opracowania coraz bardziej wydajnych systemów, sprawiają, że konieczne jest patrzenie perspektywicznie wykraczając daleko poza rok 2040. Wyzwaniem jest **uniknięcie opracowania systemu bojowego, który byłby przestarzały od razu po wprowadzeniu go do użytku**. Wymiar etyczny i prawny sztucznej inteligencji musi być również uwzględniony w programie.

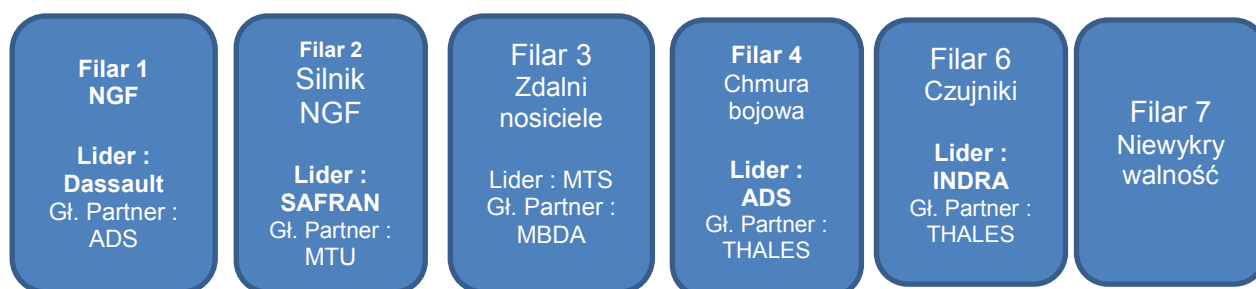
Propozycja nr 5: Uznanie sztucznej inteligencji za „przekrojowy filar” programu SCAF, który należy rozwijać w możliwie jak najszerszym zakresie. Ponowne rozpoczęcie międzynarodowych dyskusji na temat autonomicznych systemów broni śmiertelności (LAWS) w celu osiągnięcia jasnych ram prawnych, zgodnych z etyką i zasadami międzynarodowego prawa humanitarnego.

Propozycja nr 6: Uznanie filaru „chmury bojowej” za priorytet tak samo jak samolot i silnik. Przygotowywanie już od teraz integracji chmury bojowej SCAF z Systemem Dowodzenia i Informacji (CIS) Skorpion.

Propozycja nr 7: Podjęcie niezbędnych inwestycji w celu wyposażenia demonstratora planowanego na rok 2026 w silnik M88 (silnik Rafale) lub silnik stanowiący jego rozwinięcie.

Propozycja nr 8: Dążąc do osiągnięcia jak najlepszych wyników, jednocześnie i od samego początku programu SCAF uwzględniać kwestie ochrony środowiska.

Filar 5 - Spójność między filarami i „Simlab”
Liderzy : Dassault, ADS, SAFRAN, MTU

3. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ SKUTECZNEJ I ZRÓWNOWAŻONEJ WSPÓŁPRACY PRZEMYSŁOWEJ

Doświadczenia niektórych międzynarodowych programów współpracy w dziedzinie obronności, takich jak A400M, doprowadziły do utworzenia wysoce ustrukturyzowanej organizacji przemysłowej dla programu SCAF. Jest on zorganizowany w siedmiu filarach: samolot, silnik, *Remote Carriers*, czyli zdalni nosiciele (układy deportowane lub połączone) zdalne lotniskowce, chmura bojowa, symulacja/koherencja, a wkrótce także niewykrywalność i czujniki. Dla każdego z tych filarów wyznaczono lidera i głównego partnera. Podczas gdy Francja może liczyć na swoich wiodących producentów sprzętu obronnego, którzy wykazali się już swoją wiedzę fachową w głównych obszarach objętych programem, w interesie

ogólnej równowagi przemysłowej nie można zaniedbywać pozycji podwykonawców. Konieczne jest również rozstrzygnięcie kwestii własności przemysłowej zgodnie z głównymi zasadami już zatwierdzonymi w umowie francusko-niemieckiej z grudnia 2019 roku.

Propozycja nr 9: Oparcie działania całości programu SCAF na tzw. zasadzie najlepszego sportowca („Best Athlete”: liderem jest ten, który już wykazał się kompetencjami w danej dziedzinie) w celu uniknięcia błędów popełnionych w ramach programu A400M, przy jednoczesnym zachowaniu czujności w kwestii udziału francuskich MŚP i dużych przedsiębiorstw sektora obronnego w programie.

Propozycja nr 10: Wzmocnienie pozycji partnera hiszpańskiego w filarze „Czujniki”.

Propozycja nr 11: W odniesieniu do własności intelektualnej, ochrona „background”, tzn. posiadanej wiedzy fachowej producentów. Zapewnienie zrównoważonego wykorzystania „foreground”, tzn. nowej wiedzy” (technologie pojawiające się w trakcie rozwoju projektu): zagwarantowanie każdemu z krajów uczestniczących możliwości utrzymania i rozwoju SCAF po jego uruchomieniu; zapewnienie odpowiedniej ochrony innowacji.

Propozycja nr 12: Włączyć ONERA (Państwowy Ośrodek Badań Kosmicznych) do programu SCAF, na sprawiedliwym poziomie, ze względu na jego wybitny specjalistyczny dorobek w dziedzinie lotnictwa bojowego. Zachęcać przemysłowców do wykorzystywania ONERA w ramach podwykonawstwa.

4. NADAĆ PROGRAMOWI SCAF WYMIAR EUROPEJSKI

Chociaż program SCAF jest na razie projektem francusko-niemiecko-hiszpańskim, możliwość znalezienia synergii z europejskimi instrumentami obronnymi oraz cel, jakim jest możliwość eksportu, powinny skłonić nas do przewidzenia, gdy nadejdzie czas, rozszerzenia współpracy. Ponadto nieostrożne byłoby nieuwzględnienie programu *Tempest*.

Propozycja nr 13: Dążenie do objęcia programem SCAF, na jego kolejnych etapach (po 2026 r.), nowych krajów europejskich. Tworzenie synergii z europejskimi instrumentami obronnymi (EDIDP, PESCO, ERDF), w szczególności w celu ustanowienia europejskich norm interoperacyjności.

Propozycja nr 14: Branie pod uwagę równoległego istnienia programu *Tempest*, konkurenta SCAF, gdyż współistnienie dwóch programów utrudnia budowę europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB).

Komisji Spraw Zagranicznych, Obrony i Sił Zbrojnych 15 rue de Vaugirard 75006 Paryż - secretariat-affetra@senat.fr http://www.senat.fr/commission/etr/index.html	
Współsprawozdawcy sprawozdania informacyjnego	
 Ronan Le Gleut Senator dla obywateli francuskich mieszkających poza Francją (Grupa Republikańska)	 Hélène Conway-Mouret Senator dla obywateli francuskich mieszkających poza Francją (Grupa Socjalistyczna i Republikańska)

